

1930
DE VERRASSING

DOOR
D. MENKENS-V-D-SPIEGEL.

H.K.P.

DE VERRASSING.

„WAT heb je hier nou in dat vervelende Veenburg”, mopperde Tonny Hoogendijk, een meisje van twaalf jaar.

„Nee, hier beleef je nooit eens wat”, zei haar tweelingzusje Loes.

„Nou, jullie meisjes zijn nog niet zoo erg te beklagen”, liet de veertienjarige Rolf zich hooren. „Jullie kunt handwerken en je hebt een bende boeken meegesleept en verder — nou ja, jullie zijn ten minste samen. Als er maar eens één jongen in dit vervelende dorp was, waar ik mee om kon gaan”.

„Speel lief met je broertje”, plaagde Tonny. „Kijk onze Gert zich eens vermaken. Wel iets voor jou om mée te doen”.

„Onze Gert is de eenige van mijn kinderen, die tevreden en aardig is tegenwoordig”, hoorden ze ineens moeders stem. Ze schrokken wel wat. Ze hadden er niet aan gedacht, dat moeder door het open raam alles zou kunnen hooren.

„Ja”, ging moeder voort, terwijl ze naar buiten kwam „ik begin van jullie geklaag genoeg te krijgen. Denk eens aan al de jongens en meisjes, die hun vacantie op een benauwd bovenhuis midden in de stad moeten doorbrengen. Denk eens aan arme kinderen, die met een hongerige maag de straat worden opgestuurd en maar moeten zien, hoe ze de dag doorkomen. Jullie krijgt nog al, wat je noodig hebt, jullie moogt je vacantie hier buiten doorbrengen. En als je nou maar eens wou zien, hoe heerlijk het hier onder die mooie kastanjeboom is en als je er eens op wou letten, hoe prachtig alles groeit in de tuin en als je eens niet elkaar wijs maakte, dat het dorp zoo verschrikkelijk was, dan zouden jullie het voor jezelf heel wat prettiger hebben. Je vader kan heelemaal geen vacantie nemen dit jaar, ik moet het tegenwoordig zonder dienstmeisje stellen, hoe zouden jullie het vinden, als wij óók eens zoo aan 't mopperen gingen”?

„Nou ja, moeder, maar we vervelen ons zoo”, antwoordde Tonny.

„Wel, ga dan eens met elkaar een flink eind fietsen!”

Moeder ging weer naar binnen en het drietal zocht een ander plekje op, waar niemand zou hooren, wat ze zeiden.

Tonny begon weer: „moeder heeft goed praten, maar 't verschil is toch groot! Andere jaren zaten we aan zee of op de Veluwe”.

„Kind, heden woon je in 't bovenmeestershuis van Veenburg, in hêt huis van 't dorp, waar de bovenmeester dè man is en wij dè menschen zijn. Heb je wel gezien, hoe bewonderend de dorpingen ons aanzien?” grapte Loes. „Kom, laten we gaan fietsen. Moeder heeft gelijk. We zijn echte brompotten tegenwoordig. Rolf, jij gaat toch óók mee?”

„Ach ja, vooruit maar”, was het antwoord.

Toen ze de fietsen uit het schuurtje haalden, kwam Gert aangehold. Fietsen? Daar liet hij zijn autoped voor in de steek.

Zoo trokken ze er dan even later op uit.

Hij kon óók fietsen, maar had er nog geen. Als hij nu maar bij Rolf achterop mocht zitten.

Gelukkig mocht dat en zoo trokken ze er dan even later op uit. Moeder keek ze na. Och, ze had heusch wel medelijden met haar oudste drie voor wie Veenburg werkelijk saai was, maar zij had zelf zulke groote zorgen en toonde toch ook een opgewekt gezicht. 't Was nu eenmaal een treurige tijd en de zaken gingen overal slecht. Ze hadden eerst gedacht, heelemaal de stad niet uit te kunnen, doch toen had oom Henk, die hier in Veenburg hoofd der school was, aangeboden, dat ze vier weken in zijn huis mochten wonen, terwijl hij met zijn gezin de vacantietijd ergens anders ging doorbrengen. De heer en mevrouw Hoogendijk waren heel blij geweest met dit aanbod. Nu konden ze toch een maandlang genieten van zon en frissche lucht. Mijnheer, die zelf geen vakantie kon nemen dit jaar, zou met de trein elke dag naar de stad kunnen, want Veenburg lag niet ver van de plaats, waar hij zijn zaak had.

Maar ach, dat dorp midden in het polderland, beviel de kinderen zoo slecht, althans Rolf en de meisjes.

Gelukkig, dat mevrouw niet hoorde, hoe die drie al wéér aan 't vergelijken waren tusschen nu en vroeger. Nú moesten ze fietsen op zoo 'n eentonige zonnige polderweg. Vroeger zaten ze met vader in de auto.

„Ja, en wéét je wel, toen die zomer in Noordwijk?” zei Loes.

„Nou maar, toen in Velp, dát was pas een leuke tijd”, en Rolf bracht eens vlug zijn zusjes in herinnering, wat ze dáár genoten hadden.

„Maar hiér is het ook leuk”, liet Gert zich hooren. „'t Is hier net of er heelemaal geen menschen op de wereld zijn”.

„Wat je leuk noemt”, lachte Tonny.

„Nou, een onbewoond eiland, dát is fijn”, vertelde Gert met een gezicht, of hij er geweest was. „En dan menscheneters”.

„Misschien wonen die hier ook wel”, wou Rolf Gert bang maken. „'t Is hier eenzaam genoeg”.

„Net of dat kàn”, deed Gert minachtend.

„Nou, menscheneters zijn er natuurlijk niet”, zei Tonny. „Maar roovers misschien wel. Dat huis daar ginds ziet er net naar uit. Durf jij daar heen, Gert!”

„Best hoor”, zei Gert. „'t Is niet eens een huis. 't Is een schuur voor de schapen”.

De drie grooten lachten en als er maar eens één keer gelachen is, slaan de booze buien meestal op de vlucht. Zoo ging het

hier ook. Rolf kon, als hij wou, een heel aardige broer zijn en Loes was een echte grappenmaakster. Toen de stemming er maar eenmaal in was, vergaten ze, dat de wegen zonnig en saai waren en al pratend en lachend gingen ze veel verder, dan ze zich eerst hadden voorgenomen. Gert genoot. Dát was nog eens vakantie, zoo fijn ergens heen te gaan, waar je nog nooit geweest was.

„Zeg”, zei hij toen de anderen naar huis wilden, „zouden we niet tot die kleine boompjes kunnen gaan? Dat zijn net kromme oude mannetjes”.

„Ja, zou dat misschien de dijk zijn? Vader zei, dat die beplant was met knotwilgen”, zei Loes.

„O, kijk eens, wat een booten”.

„Knotwilgen zijn het wel”, antwoordde Rolf. „Maar of daar de dijk al is?”

„Kijken”, vond Tonny.

Werkelijk kwamen ze al gauw aan de dijk, die de polder als een ring omsloot.

„Mooi is het hier aan 't water”, vond Loes.

„Ja, hier is het aardig”, erkende Rolf. „Fijn zulk breed water. Heel wat anders dan die poldervaart. Dat is niet veel meer dan een sloot, maar hier”.....

„O, kijk eens, wat een booten”, juichte Gert.

„Dat is een sleep”, wist Rolf. „Kijk, dat kleine stoombootje trekt al die schepen. Nee zeg, nou weet ik wat. We gaan niet

dezelfde weg terug. We kunnen best de dijk houden. Veenburg ligt midden in de polder en dat zwarte pad, je weet wel, met die sintels, dat gaat ook naar de dijk. Nou, zoo komen we dan weer thuis”.

De meisjes vonden het wel wat gewaagd, vooral Tonny voelde er niet veel voor. Als ze eens verdwaalden!

„Onzin”, zei Rolf. „We verdwalen niet”.

„Nou, dat vind ik ook”, stemde Loes met het plan in.

’t Reed werkelijk heel aardig, zoo langs die breede vaart. Telkens viel er iets te bewonderen maar... één ding was minder prettig. Die dijk maakte zulke bochten. In ’t begin vonden ze dat wel leuk, doch toen ze aan een erg eenzaam gedeelte kwamen, waar je nergens huizen zag en Tonny telkens op haar horloge keek, werd ook Loes een beetje benauwd.

„Zouden we tòch verdwaald zijn?” vroeg ze. „’t Heeft hier werkelijk veel van een onbewoond eiland”.

„Hoe kun je nou op een dijk verdwalen”, zei Rolf. „Als je maar al doorging, zou je weer op het punt komen, waar je begon”.

„Morgenochtend zeker”.

„Was er maar eens een huis, waar we vragen konden”.

„Ik zie er een”, riep eensklaps Gert. „Kijk, daar in de laagte”.

Ja, daar onder tegen de dijk was een heel klein huisje. ’t Had maar één raam en ’t was zóó laag, dat de nok van het dak niet eens boven de dijk uitkwam.

„Wie zou in zoo’n keet wonen”, vroeg Loes verbaasd.

„Vast een struikroover”, zei Rolf en trok een gezicht, of hij bang was.

„Laten we maar doorgaan”, stelde Tonny voor.

„En we zouden de weg vragen?” ’t Was Loes, die dit zei. Ze had dolveel zin eens in dat huisje te gaan kijken. ’t Zag er toch eigenlijk wel knus uit. Misschien woonde er wel een kluzenaar. ’t Was er hier eenzaam genoeg voor. Maar, toen ze dit zei, werd ze hartelijk uitgelachen.

„Nee”, zei Tonny, „dan woont er eerder een kunstschilder. Die zoeken ook de eenzaamheid. En je hebt hier zulke schitterende uitzichten”.

„Vooral als je voor dat raam zit”, lachte Rolf. „Dan kijk je precies tegen de dijk aan. O, dat is zoo’n schitterend uitzicht. Men ziet er een paardenbloem en een boterbloem en een koekoeksbloem en gras, lieve jongedames gras, gras o dolletjes, snoezig”.

„Laten we maar verder gaan”, zei Gert. Als Rolf met zoo’n

rare deftige stem de meisjes wou nadoen kwam er misschien weer ruzie. 't Was nou net zoo leuk en dat huisje dat was toch wel een erg raar huisje, hoor!

„Nee, we gaan de weg vragen”, zei Rolf vastbesloten.

„En die wist jij zoo goed!”

„O, natuurlijk. Als ik alleen was, zou ik er niet over denken. De weg weet ik wel, maar voor jullie zal ik de naaste weg vragen. Jullie zijn moe, hè, en bang niet voor donker thuis te zijn”.

„Er kan wel een bedelaar wonen of een scharenslijper”, zei Tonny. In Veenburg had ze zulke havelooze bedelaars gezien, dat ze soms niet open durfde te doen, als er een voor de deur stond. En die moesten toch ook ergens wonen?

„Ga je mee, Gert?” zei Rolf. „Meisjes zijn altijd bang, maar jij niet, hè? Jij houdt van onbewoonde eilanden met menscheneters”.

Gert vond, dat hij toonen moest een jongen te zijn en, hoewel vol angst, stapte hij mee.

„Nou maar ik ga ook”, zei Loes, terwijl ze haar fiets naast die van Rolf in het gras lei.

Nu wou Tonny evenmin achterblijven en zoo daalden ze toch met z'n vieren het vrij steile pad af, dat van de dijk naar het huisje voerde.

„Er is geen deur”, zei Gert.

„Ze klimmen hier natuurlijk door het raam”, antwoordde Rolf, doch hij liep meteen achterom, gevolgd door de anderen. Ja, aan de achterkant onder het laag aflopende dak was een deur, die half openstond. Ze zagen een smal gangetje, niet veel meer dan een portaal. Wat moesten ze nu? Er was geen bel. Ze zagen in het gangetje wel een andere deur, die zeker naar een kamer voerde, maar die kon je toch zoo maar niet opendoen?

„We moeten heel hard *vol-lek* roepen”, onderrichtte Gert. „Dat doen ze in de kruidenierswinkel ook, als er niet gauw iemand komt”.

„Wat mal”, gichelde Loes, maar Tonny waagde het er op. Je kon toch altijd ..een héél oud vrouwtje..

hard weghollen als er een bedelaar voor de dag kwam, hè?

„Vol-lek”, riep ze zacht.

„Vol-lek”, bulderde Gert.

Daar ging de deur al open. Och, och, dat was geen bedelaar, die uit het kleine kamertje kwam. Nee, een héél oud vrouwtje zagen ze verschijnen. Zilverwitte haren kwamen onder een gehaakt mutsje uit, een groote bril hing op het puntje van haar neus en over die bril heen keken twee lieve, goedge oogen het viertal aan.

„Wel?” zei het moedertje.

„We zouden graag de naaste weg naar Veenburg weten”, zei Rolf.

„Naar Veenburg? Zoo, zoo, moeten jullie dáár naar toe? Daar woon je toch zeker niet, hè? Nee, dan zou je de weg wel weten, want je bent er niet zoo heel ver vandaan. Een uurtje loopen maar”.

„O, en wij zijn op de fiets”, zei Tonny opgelucht. „We dachten, dat het nog vreeselijk ver was”.

„Ja, en we zagen nergens een huis”, voegde Loes er aan toe.

„Maar ik zag dit huis”, vertelde Gert.

„Hebben jullie al ver gefietst?”

„Nou, van Veenburg de groote weg

...een bleek, mager jongensgezicht.

naar de dijk en toen langs de dijk hierheen”, zei Loes.

„Zoo zoo”, zei het moedertje, „dat is een eind hoor! Dan zijn jullie zeker wel moe. Wil je misschien even binnenkomen om te rusten? Dat zal mijn jongetje ook wel prettig vinden”.

De zusjes en Gert wilden wát graag. Rolf zei: „maar onze fietsen liggen op de dijk”. Hij voelde niets voor zoo'n gebabbel.

„Laat die fietsen maar, m'n jongen”,

zei het vrouwtje. „Ze liggen daar veilig, hoor! Kom maar mee”.

Och, och, wat kéken de meisjes, toen ze het kamertje binnenkwamen. Toch was er niet véél te zien, maar juist dat er zoo heel wèinig was trof haar. Een tafel, een paar stoelen, een kastje, een ruwe bank, enkele platen aan de muur, dát was alles.

Rechts van de deur waren twee bedsteden. Uit een daarvan keek een bleek, mager jongensgezicht.

„Een jongen zoowat even oud als ik”, ging het Rolf door het hoofd. Toen ’t vrouwtje van een jongetje sprak, had hij aan een klein kind gedacht en daarom niet veel zin gehad binnen te komen. Nu evenwel was hij vol belangstelling.

„Dàààg”, zei de jongen.

„Dàààg”, zeiden ze alle vier.

„Ben je ziek?” vroeg Gert.

„Ja, al heel lang”.

„Wat scheel je?”

„Och, iets in mijn rug. Ik kan niet meer loopen en ik ben altijd zoo moe”.

„Ja, maar hij heeft vandaag net een goeie dag, hè baasje? Dat treft, nu er bezoek komt. Er komt hier haast nooit iemand, zie je”, zei de oude vrouw, zich tot de meisjes wendend, „en als zoo’n jongen geen ander gezelschap dar: zijn grootmoeder heeft, verveelt hij zich wel eens”.

Rolf was naar de bedstee gegaan en zag daar een dik boek liggen. Hij wees er op en zei: „Is het een mooi boek?”

„Natuurlijk. ’t Is immers de Bijbel?” zei de jongen.

„Gunst”, zei Loes, „ik dacht, dat dat een boek voor dominees was om in de kerk uit voor te lezen”.

„Dat heb je gelukkig mis”, lachte de jongen. „Wij kunnen nooit naar de kerk en dan zouden we ook nooit wat uit de Bijbel hooren”.

„Staat er dan zooveel moois in?”

„Weet je er heusch niks van?” vroeg de jongen, terwijl hij vragend zijn grootmoeder aanzag. Hij kon zich niet begrijpen, hoe kinderen, die er zoo keurig uitzagen en die al zoo groot waren, nooit van de Bijbel hadden gehoord.

Rolf, die niet graag voor dom doorging, antwoordde: „Ja, ik weet er wel van. ’t Is de geschiedenis van de Joden, hè?”

„’t Is het Woord van God”, zei grootmoeder ernstig, „van God, die hemel en aarde gemaakt heeft, die voor ons zorgt en die ons gelukkig maken wil. God, die in de hemel woont, heeft ons lief en wil ons bij zich brengen. Al wat we moeten weten,

om hier op aarde gelukkig en onbezorgd te zijn, staat in die Bijbel, kinderen. En er staat ook in, hoe we na onze dood nóg gelukkiger kunnen worden”.

„O ja? Toe, vertelt u daar eens van”, vroeg Tonny. Zij was altijd zoo bang, als ze aan de dood dacht. Zoo stil in een kist te liggen en weggestopt te worden in de aarde, o, dat was vreeselijk. Maar zou het mogelijk zijn, dat je dan tòch nog leefde en gelukkiger werd dan op aarde?

„Gaan jullie dan eens zitten”, zei grootmoeder. „Ik kan het je niet in een paar woorden zeggen, het is een lang verhaal”.

„Als het maar niet te laat wordt”, zei Loes, doch de anderen vonden, dat ze nog best de tijd hadden. Ze waren nu immers zoo dicht bij huis?

Toen vertelde grootmoeder van God, die alles geschapen had, van de menschen, hoe ze zondigden en zich daardoor diep ongelukkig maakten. Maar ze vertelde ook van den Heere Jezus, hoe die gekomen was, om zondaren zalig te maken.

„Zie je”, eindigde ze, „als je Hem liefhebt, dan kun je ook nog wel eens verdriet of zorgen hebben, maar toch nooit zoo erg, als menschen, die Hem niet kennen. Je denkt dan altijd: wát er ook gebeurt, mijn Vader in de hemel zorgt voor me en hier duurt toch niets eeuwig. Eeuwig, dat is altijd, zie je! Mijn Koos, mijn jongen, is nu al drie jaar ziek. Dat is heel lang. Maar er kómt een eind aan”.

„Ja”, zei Koos, „als ik naar de hemel ga”.

„Word je dan niet meer beter?” vroeg Loes ontzet.

„Nee. Hier op aarde niet. Maar in de hemel zal ik geen pijn meer hebben, daar zal het zóó heerlijk zijn. En dat duurt wèl altijd”.

„Maar”, zei Tonny peinzend, „daar straks vertelde u, dat we alles aan God vragen mogen. Waarom vraagt u dan ook niet, of Koos beter mag worden en en... om nog veel meer”.

„We hebben wel gebeden of Koos beter mocht worden en we hebben ook wel méér gevraagd, maar de Heere geeft ons niet alles”.

„Dat is jammer”, vond Gert.

Grootmoeder streek hem over zijn kortgeknipte bol en zei: „Nee baasje, dat is niet jammer. Wij vragen soms zulke domme dingen, net als kleine jongens. Die vragen ook wel eens dingen, die verkeerd voor ze zijn, aan vader of moeder. Dan krijgen ze die dingen niet. Vader en moeder weten wel, wat goed voor hun kinderen is en dát geven zij hun. Zoo doet God ook. God

wil aan Koos iets veel beters geven dan een leven hier op aarde. Hier is toch maar veel verdriet en zorg, terwijl het in de hemel enkel blijdschap is”.

„Maar je moet toch sterven, om daar te komen”, zei Tonny.

„Ja, kijk eens”, antwoordde grootmoeder, „zoo zie je nu zelf, hoe de Heere ons precies geeft, wat we noodig hebben. Jij bent bang om te sterven, welnu, je bent jong en gezond, je moogt dus, hopen we, nog lang leven. Mijn jongen en ik zijn er niet bang voor en wij weten, dat we gauw thuis gehaald zullen worden. O, kinderen, bidt er om, óók het geluk te ontvangen, wat ons deel is. De Heere Jezus heeft herhaaldelijk gezegd, dat we bidden mogen. En als je bidt, om Hem te mogen toebehooren, dan word je zeker verhoord. O, bidden geeft zoo'n rust. Zoek die mooie tekst eens op, Koos, wacht, ik zal je helpen. 't Staat in Filippenzen IV”.

Grootmoeder bladerde even, waarna Koos las: „Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten in alles, door bidden en smeeken, met dankzegging bekend worden bij God”.

„Dat is het heerlijke, nooit bezorgd te hoeven zijn. Alles mogen we onzen Vader in de hemel vertellen en Hij geeft ons, al wat goed voor ons is, Hij geeft ons het eeuwige leven bij Hem in Zijn heerlijkheid”.

„Lees jij de heele dag in de Bijbel”, vroeg Gert aan Koos.

„Dat kan ik niet. Ik kan het soms heelemaal niet, als ik zoo'n erge pijn heb”, zei deze verdrietig.

„Ja”, zei grootmoeder, „dat is wel eens lastig. Mijn oogen zijn zoo slecht geworden, dat ik deze druk niet goed meer kan zien. Daarom leest Koos meestal, maar soms is hij er te ziek voor. Vroeger had ik een veel grootere Bijbel met grooter schrift, bedoel ik. Maar op een keer hebben we brand gehad en toen is mijn Bijbel ook verbrand”.

„Brand? Vreeselijk”, zei Gert.

„Ja ventje, ik heb niet altijd zoo slecht in mijn meubeltjes gezeten en ik ben ook niet altijd zoo arm geweest. Nee hoor! Ik heb vroeger met mijn man op een aardig boerderijtje gewoond. Ach, daarvan kan ik jullie niet alles vertellen. We kregen tegenslag op tegenslag. Later, toen ik mijn man en kinderen verloren had, woonde ik met Koos in een kleiner huis, maar 't was toch veel mooier dan dit! En dat is afgebrand. Och, en toen dacht ik geld van de assurantie te krijgen, maar die was failliet gegaan. Zoo kreeg ik niets. Maar de Heere heeft me door al dat verdriet dichterbij zich gebracht en dus kan

ik er Hem nog voor danken. Och, Hij zorgt toch zoo voor mij. De boer, die daar verder in de polder woont, wou dit huisje juist laten afbreken, maar toen hij over mij hoorde vertellen, zei hij, dat ik er wel voor niets in wonen mocht. En ik heb heusch geen gebrek, hoor! Honger hoeven we niet te lijden, daar wordt wel voor gezorgd. Ik heb ook weer een Bijbel gekregen. De dominee heeft hem mij een poosje geleden gebracht. Hij vertelde me, dat ik hem heelemaal voor niets kreeg; niet van hem, maar van het Bijbelhuis in Amsterdam. Daar verkoopen ze Bijbels, maar ze geven ze ook weg aan arme menschen. Nou, ik was echt blij. De prijs was er uitgegomd, maar ik kon hem toch nog lezen. f 1.60 had er gestaan. Ik zou lang hebben moeten sparen, eer ik zooveel bij elkaar had gehad, hoor!"

„Maar als u aan den dominee zegt, dat u deze niet lezen kunt, zal hij u toch wel zoo'n groote geven?" vroeg Loes.

„Lieve kind, dat vertel ik hem niet. 't Zou echt ondankbaar wezen. Ik ben al zoo blij met deze. Een mensch moet niet alles willen hebben. Zoo'n groote kost wel drie gulden. Nee hoor, dat zou ik nooit willen. We behelpen ons ook best. Met mijn oogen er heel dicht op, kan ik het nog wel zien en dikwijls leest Koos. En als we het geen van beiden kunnen, zeggen we maar teksten op, hè jongen? We kennen er heel wat uit het hoofd".

„We moeten naar huis", zei Rolf ineens. „Moeder zal niet weten, waar we blijven".

De meisjes raakten die avond niet uitgepraat over wat ze gehoord en gezien hadden in het huisje bij de dijk en Gert vroeg of moeder ook niet graag een Bijbel hebben wou. Moeder zei: „ja jongen, maar we kunnen tegenwoordig niet zooveel geld uitgeven".

„Laten we er dan een aan den dominee vragen", stelde Gert voor en hij vond het heusch heel raar, dat de meisjes daarom lachten.

Moeder zei: „de dominee geeft zoo'n Bijbel wel aan arme menschen, Gert, maar niet aan ons".

„Zijn wij dan niet arm?" vroeg Gert.

„Jongen toch", berispte Tonny. „Al zijn we niet rijk en al moeten we zuinig zijn, daarom zijn we nog niet arm. Wij hebben toch nog wel een beter huis dan die menschen, hè?"

„Ja, jullie hebt nou eens gezien, wat echte armoe is. Ik hoop, dat het jullie zal helpen, om wat tevredener te worden", zei moeder.

Loes trok een gezicht tegen Rolf, doch die scheen daar niets van te merken. Rolf liet ze maar praten, die avond.

Toen vader thuis kwam werd natuurlijk de heele geschiedenis nog eens herhaald, maar Rolf zei weinig.

Rolf dacht.

Rolf dacht nog, toen ieder in huis al sliep. Rolf dacht aan den jongen in het kleine huisje, een jongen, even oud als hij. Die jongen had geen ouders, geen broertjes of zusjes, neen, alleen maar een oude grootmoeder, die arm, héél arm was. En die jongen was ziek. Die jongen werd nooit meer beter. Maar — die jongen dúrfde te sterven.

Rolf durfde veel, doch van sterven was hij bang.

Rolf had veel boeken gelezen, maar nooit in het boek, dat Koos bezat.

Rolf vond het mooi, wat die grootmoeder verteld had. Och, Rolf had wel eens iets over God en de hemel gehoord, maar hij had er nooit over nagedacht. Die grootmoeder evenwel had er zoo anders van verteld.

Wat was zoo'n stakker toch arm. Niet eens drie gulden te kunnen betalen. Rolf bezat tegenwoordig ook niet zoo veel als vroeger, maar drie gulden had hij toch wel in zijn spaarpot.

Ineens sprong hij op. Zijn ledikant kraakte er van. O, maar hij had dan ook een plan, een plan zóó mooi.....

Dat was de volgende dag nu eigenlijk niet aan hem te zien. Hij scheen zóó in een boek verdiept te zijn, dat hij soms de zusjes niet eens antwoord gaf, als die hem iets vroegen. En — mopperen dééd hij niet.

Hij verlangde naar de avond. Hij wou met vader praten over zijn plan. Want — als vader het eens nièt goed vond.....

Eindelijk was die tijd daar. Het eten was afgeloopen en moeder bracht Gert naar bed.

„Vader, gaat u mee een eindje wandelen?” vroeg Rolf.

„Hè ja, vader! Dan gaan wij ook mee”, riepen de zusjes.

„Nee, geen meisjes mee, vindt u wel, vader?”

„Van mij mogen ze wel, Rolf”.

...ik wou u wat vragen...

„O, meneer Rolf, ik wil niet eens, hoor! Als jij soms geheimen met vader hebt, ga dan je gang”, zei Tonny en Loes beweerde dat ze ook niet eens meer wou.

„Was dat nou aardig, Rolf?” zei vader, toen ze buiten het hek waren.

„Nee vader, maar ik wou u wat vragen, en ik heb liever niet, dat zij het hooren. 't Is over moeders verjaardag”.

Mijnheer lachte fijntjes, maar dat merkte Rolf niet.

„Ziet u, vader, ik wist eerst maar heel niet, wat ik geven zou. Maar nou — als u het goed vindt, zou ik haar wel een Bijbel willen geven”.

„Dat zou ik maar nièt doen, Rolf!”

„Hè vader, vindt u het niet goed?”

„Nee, want dan zou moeder er twee krijgen. De zusjes zijn je voor geweest, vent! Vanmorgen, toen jij nog sliep, hebben ze mij hetzelfde gevraagd en ik heb het goedgevonden”.

„Maar, vader, ik had eigenlijk nog een ander plan. Ik wou een Bijbel van drie gulden koopen en die ruilen met de Bijbel van Koos z'n grootmoeder”.

„En dus moeder een oude geven?”

Rolf kleurde. 't Was ook zoo moeilijk, precies te zeggen, wat hij dacht.

„Heusch vader”, zei hij zacht, „die Bijbel zag er nog netjes uit. Ze hadden hem nog niet lang. En — en — ik weet niet, maar ik zou het juist zoo prettig vinden. Dan kan die oude vrouw lezen. Koos is zoo'n stakker, vader!”

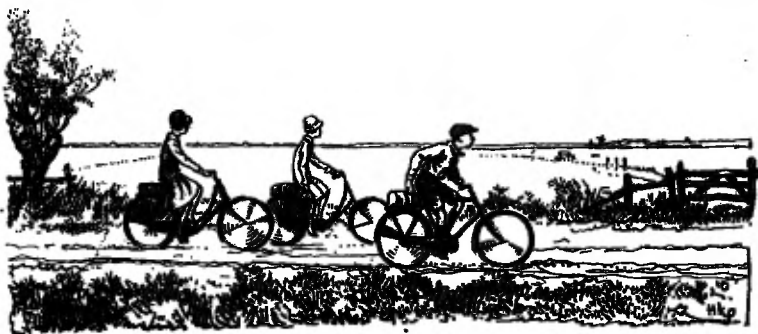
't Was even stil. Toen zei vader: „Misschien zal 't het beste zijn, dat je er met de zusjes over praat. Als je het met die eens kunt worden, mag het van mij ook”.

Dat zou nog heel wat te doen geven, vreesde Rolf. Die twee waren er vast niet voor te vinden, hun eigen plan op te geven.

Maar hoe viel dat mee. Tonny had er eerst nog wel iets op tegen, maar Loes was er direct erg voor. Ze zei: „Ik vind het juist eenig die Bijbel in huis te hebben, omdat het de eerste is, die we zagen en de eerste, waaruit ons verteld werd. 't Is zoo'n soort gedachtenis aan Koos en zijn grootmoeder. Zeg Rolf, betaal jij de heele drie gulden?”

„Ja, dat was ik van plan”.

„O, Tonny, eenig, dan gaan wij voor die kleine Bijbel een fijn omslag borduren. Ja zeg, we vragen, of vader er een paar op zicht meebrengt van Riemers. Daar hebben ze altijd zulke mooie. En dan ziet moeders Bijbel er toch keurig uit”.

...peddelden de drie oudste Hoogendijkjes opnieuw naar de dijk...

Dit vond Tonny ook wel leuk. Moeder kreeg zoo graag iets, wat ze zelf gemaakt hadden.

Enkele dagen later peddelden de drie oudste Hoogendijkjes opnieuw naar de dijk, nu langs de kortste weg. Ze gingen Koos een paar boeken brengen, om te lezen, hadden ze moeder verteld. Moeder had wat vruchten en eieren voor hem meegegeven. Dat was natuurlijk alles netjes ingepakt om beschadiging te voorkomen. Door al hun goede zorgen daarvoor, was het moeder niet opgevallen, dat het pakket boeken wat erg groot was.

„Fijn, jongens”, juichte Loes, toen ze goed en wel vertrokken waren. „Dat hebben we reusachtig klaargespeeld. Gert bij zijn autoped gelaten en moeder niets gemerkt. Wat zal die Koos opkijken”.

Nou, òf Koos opkeek, toen hij zijn bezoekers zoo gauw weer terugzag. En die grootmoeder was zoo blij voor haar jongen.

„We zijn bepakt en beladen”, zei Tonny. „Kijk eens, hier heb je een mandje eieren”.

Eer Koos bedanken kon zette Loes een groote kartonnen doos op zijn bed met de woorden: „En dit is van alles wat. Peren, pruimen, kruisbessen, als je alles gelijk op eet krijg je buikpijn”.

Net iets voor die Loes. Tonny trok haar opzij, dat Rolf bij het bed kon komen.

Daar stond dan die groote jongen met vuurroode wangen. Hij vond het nu feitelijk erg raar. Loes gaf hem een por. Toen lei hij enkele jongensboeken neer en zei: „Die mag jij lezen. Geef je ons dan je Bijbel mee?”

Koos kreeg een kleur. Die boeken zagen er leuk uit, maar om nu daarvoor je Bijbel te missen, wie weet voor hoelang — Hulpzoekend zag hij grootmoeder aan.

„Wou jij in onze Bijbel lezen?” zei ze. „Dat mag je wel, hoor! Neem hem dan maar een poosje mee. Hoe lang denk je hem te houden?”

„Voor altijd”, zei Rolf en, éven genietend van die twee verschrikte gezichten, lei hij zijn eigen Bijbel op het bed. „Daar”, zei hij, „Ik kom hem ruilen”.

Ze konden het eerst niet gelooven, dat die mooie, groote Bijbel werkelijk voor hèn was, maar ten slotte schreide het oudje tranen van dankbaarheid. Nu kon ze zèlf weer lezen. Nu hoefde haar jongen zich niet te vermoeien.

Die jongen lag daar met een kleurtje op zijn magere wangen. Zijn oogen straalden. O, hij was zoo blij.

.....
Moeders verjaardag.

Bloemen in alle kamers, vreugde op ieder gezicht.

Ze zaten allen om de tafel, toen de jarige binnentrad.

Nu kwamen de felicitaties. Daarna de geschenken.

„De kinderen moeten deze keer maar voorgaan, moeder”, zei vader. „Zij hebben zoo'n heel bijzonder cadeau”.

Gert mocht het pakje overhandigen.

„Van ons alle vier”, zei hij.

Ja, hij had ook mee mogen doen. Hij had voor een paar mooie bladwijzers gezorgd.

Moeder maakte vlug het pakje open en toen.....

„Bijbel” las ze in sierlijke letters van goudbruin op zwart.

„Kinderen dat — dat is het mooiste cadeau, dat jullie me geven konden”.

Rolf vertelde, hoe dit eigenlijk de Bijbel uit het huisje bij de dijk was en hoe ze daar nu een nieuwe, groote hadden.

„Dat maakt het nog mooier voor me”, zei moeder. „We hopen veel in deze Bijbel te lezen. Och kinderen, heel lang geleden hoorde ik mijn vader elke dag uit de Bijbel lezen, maar ik luisterde liever naar andere dingen, ik dacht, dat ik wel zonder Bijbel leven kon. Ik vergat, wat ik in mijn jeugd hoorde, ik vergat God, maar Hij heeft ons niet vergeten. Hij heeft jullie in dat huisje gebracht en, toen je er van vertelde, och toen dacht ik aan vroeger en ik veelde, hoe ik de grootste schat voorbij had gezien en al maar gegrepen had naar dingen, die toch geen èchte schatten waren”.

„Er staat ook in van niet bezorgd zijn, hè?” vroeg Gert aan de grooten.

„Ja”, zei vader, „hadden we daar bij al onze zorgen maar aan gedacht. Het is, zoals moeder zegt, we meenden te kunnen leven zonder God en Zijn Woord. Maar we hebben nooit een rust en vrede gekend, als die arme menschen daar bij de dijk, ook niet in de dagen toen het ons zoo goed ging. We dachten niet aan Hem, die ons alleen rust en vrede geven kan”.

„Dat is de Heere Jezus, hè vader? En dat staat allemaal in de Bijbel, hè?” zei Gert.

„Ja Gert! En we willen voortaan elke dag in de Bijbel lezen. Daar beginnen we vandaag al mee”.

„Fijn”, zei Gert.

De anderen zwegen, maar ze dachten hetzelfde.
